

PATENTOVÝ SPIS

(19)
ČESKÁ
REPUBLIKA

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

(21) Číslo přihlášky: **2004-733**
(22) Přihlášeno: **16.06.2004**
(40) Zveřejněno: **15.02.2006**
(Věstník č. 2/2006)
(47) Uděleno: **19.07.2007**
(24) Oznámení o udělení ve Věstníku: **29.08.2007**
(Věstník č. 35/2007)

(11) Číslo dokumentu:

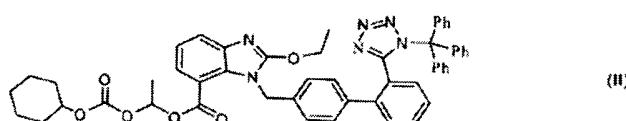
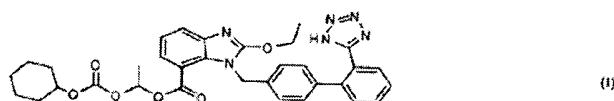
298 329

(13) Druh dokumentu: **B6**

(51) Int. Cl.:
C07D 487/02 (2006.01)

- (73) Majitel patentu:
Zentiva, a. s., Praha, CZ
(72) Původce:
Rádl Stanislav Ing. CSC., Praha, CZ
Stach Jan Ing., Praha, CZ
(74) Zástupce:
Ing. Ivana Jirotková, Nad Štolou 12, Praha 7, 17000

- (54) Název vynálezu:
Způsob výroby 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(1H-tetrazol-5-yl)bifenylo-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu (candesartan cilexetilu)
(57) Anotace:
Způsob výroby 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(1H-tetrazol-5-yl)bifenylo-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu vzorce I, při němž se 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(N-trifenylmethyl-1H-tetrazol-5-yl)bifenylo-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylát vzorce II nechá reagovat v bezvodém methanolu.

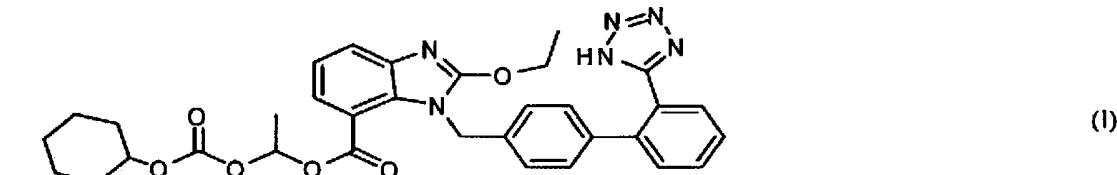

Způsob výroby 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(1H-tetrazol-5-yl)-bifenyl-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu (candesartan cilexetilu)

5 Oblast techniky

Vynález se týká zlepšeného způsobu výroby 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(1H-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu (candesartan cilexetilu) vzorce I

10

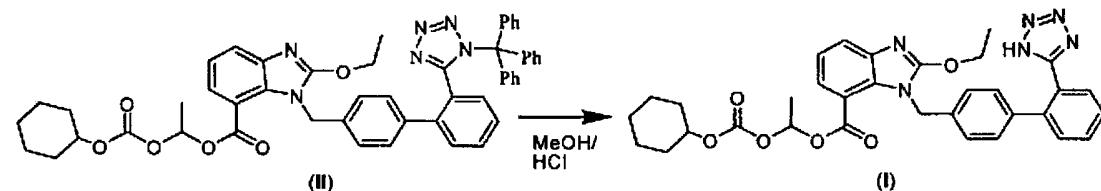

Uvedené léčivo patří k lékové skupině zvané antagonisté angiotenzinu II, která pomáhá regulovat vysoký krevní tlak.

15

Dosavadní stav techniky

Candesartan cilexetil se vyrábí podle zveřejněných patentů (US patent 5 196 444 a US patent 5 763 619) následujícím postupem:

20

Syntéza vychází z 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(*N*-trifenylmethyl-1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu vzorce II, který se v methanolu pomocí kyseliny chlorovodíkové převádí na candesartan cilexetil. Tato výchozí látka se připravuje podle původního patentu (US patent 5 196 444) a dnes je komerčně dostupná. Postup popsán v původním patentu (US patent 5 196 444) má velmi nízký výtěžek a produkt se musí čistit chromatograficky. Firma Takeda vylepšila tento klíčový krok použitím bezvodého chlorovodíku v methanolu (US patent 5 763 619), kdy podíl rozkladních produktů je menší a výtěžek vyšší.

25

Nevýhodou výše uvedených postupů je použití silně korozivních kyselin a také nutnost zpracovávat reakční směs složitými extrakcemi. Taková výroba je poté ekonomicky nevýhodná.

30

Podstata vynálezu

35

Předmětem vynálezu je zlepšený způsob výroby 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu vzorce I (známého pod nechráněným názvem candesartan cilexetil). Vynález je založen na překvapivém zjištění, že odstranění chránící tritylové skupiny z 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(*N*-trifenylmethyl-1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu vzorce II lze provést solvolýzou v bezvodém C1 až C5 alkoholu, popřípadě ve směsi se s ním mísetelným rozpouštědlem. Podstata vynálezu spočívá v provedení uvedené reakce v bezvodém methanolu.

40

Dalším významným zjištěním bylo, že lze produkt výhodně krystalizovat z rozpouštědel, ve kterých je dobré rozpustný, nebo z rozpouštědel, ve kterých je omezeně rozpustný. Zvláště výhodná je krystalizace z jejich směsi.

- 5 Detritylace, výhodně v samotném methanolu bez přidání jakéhokoliv katalyzátoru, probíhá mícháním tritylovaného intermediátu vzorce II s methanolem při teplotách mezi 20 °C a teplotou varu methanolu, s výhodou při refluxu, kdy reakce dosáhne vyhovující konverze během několika hodin až desítek hodin. Při dodržení striktně bezvodých podmínek vzniká při reakci methyltrifenylmethylether vzorce III

10

který se po skončení rekce snadno odstraní filtrací po ochlazení methanolového roztoku. Reakci lze také provádět ve směsi methanolu s jinými rozpouštědly, například s jinými alkoholy, s výhodou s ethanolem, halogenovanými rozpouštědly, s výhodou dichlormethanem a chloroformem, alifatickými ketony, s výhodou acetonem nebo 2-butanonem, dialkylethery, s výhodou diizopropyletherem a methyl-*terc*-butyletherem, a estery karboxylových kyselin s alifatickými alkoholy, s výhodou methylacetátem, ethylacetátem, izopropylacetátem nebo ethylpropionátem. V tomto případě se po skončení rekce směs odpaří k suchu a poté se za horka rozpustí v methanolu a po ochlazení se směs zpracuje tak, jak je popsáno výše. Filtrát získaný po odsáti methyltrifenylmethyletheru vzorce III se odpaří k suchu a poté se krystalizací z vhodného rozpouštědla získá candesartan cilexetil vzorce I. Alternativně se methyltrifenylerher odstraní krystallizací produktu z vhodného rozpouštědla, s výhodou z cyklohexanu, nebo ze směsi vhodných rozpouštědel. Jako směsná rozpouštědla se zvláště osvědčily směsi rozpouštědel, v nichž se candesartan cilexetil dobře rozpouští, s rozpouštědly, v nichž je tato látka rozpustná omezeně. Jako rozpouštědla, v nichž je candesartan cilexetil dobře rozpustný, lze použít C1–C4, s výhodou methanolu, ethanol nebo 2-propanol, halogenovaná rozpouštědla C1–C2, s výhodou dichlormethan a chloroform, alifatické ketony C1–C4, s výhodou aceton nebo 2-butanon, dealkylethery s alkyly C1–C4, s výhodou diizopropylether a methyl-*terc*-butylether, s estery karboxylových kyselin C1–C5 s alifatickými alkoholy C1–C4, s výhodou methyleacetát, ethylacetát, izopropylacetát nebo ethylpropionát. Jako rozpouštědla, v nichž je candesartan cilexetil omezeně rozpustný, lze použít cykloalkany C5–C12, například cyklohexan, alifatické uhlovodíky C5–C8, například pentan, hexan, heptan nebo izooktan.

35 Vynález je blíže objasněn v následujících příkladech provedení. Tyto příklady, které ilustrují zlepšení postupu podle vynálezu, mají výhradně ilustrativní charakter a rozsah vynálezu v žádném ohledu neomezuje.

Příklady provedení vynálezu

40

Příklad 1

1-(Cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[[(2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl)methyl]-benzimidazol-7-karboxylát (I)

45

Směs 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[[(2'-(*N*-trifenylmethyl-1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl)methyl]benzimidazol-7-karboxylátu (II) (2 g) a methanolu (40 ml) se za míchání

refluxuje po dobu 24 hodin. Vzniklý roztok byl zahuštěn na 1/4 svého objemu a po ochlazení vyloučené krystaly byly odsáty a promyty malým množstvím methanolu vychlazeného na 0 C (0,5 g). Matečný loun byl odpařen (1,5 g) a jeho krytalizací z cyklohexanu bylo získáno 1,1g (76 %) produktu ve formě bílých krystalů.

5

¹H NMR (250 MHz, CDCl₃) δ: 1,13–1,50 (12H, m); 1,64 (2H, m); 1,79 (2H, m); 4,10–4,50 (3H, m); 5,62 (2H, d); 6,65–6,93 (7H, m); 7,27–7,28 (1H, m); 7,46–7,48 (1H, m); 7,56–7,59 (2H, m); 7,98–8,02 (1H, m).

10

Příklad 2

1-(Cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[[2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]-benzimidazol-7-karboxylát (I)

15

Postupem popsaným v příkladu 1 získaný odperek (1,5 g) byl rozpuštěn v malém množství 2-propanolu, přidáním hexanu pak došlo k vyloučení 1,25g (87 %) bílého práškovitého produktu.

20

Příklad 3

1-(Cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[[2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]-benzimidazol-7-karboxylát (I)

25

Postupem popsaným v příkladu 1 získaný odperek (1,5 g) byl rozpuštěn v malém množství dichlormethanu, přidáním hexanu pak došlo k vyloučení 1,3 g (91 %) bílého práškovitého produktu.

30

Příklad 4

1-(Cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[[2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]-benzimidazol-7-karboxylát (I)

35

Postupem popsaným v příkladu 1 získaný odperek (1,5 g) byl rozpuštěn v malém množství acetonu, přidáním hexanu pak došlo k vyloučení 1,28 g (90 %) bílého práškovitého produktu.

Příklad 5

40

1-(Cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[[2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]-benzimidazol-7-karboxylát (I)

45

Postupem popsaným v příkladu 1 získaný odperek (1,5 g) byl rozpuštěn v malém množství methyl-*t*-butyletheru, dále byl přidán heptan k dosažení hustého zákalu. Po zahřátí došlo k vytvoření čirého roztoku, který potom po ochlazení a naočkování krystalem získaným dle příkladu 1 poskytl 1,2 g (84 %) bílého krystalického produktu.

50

Příklad 6

1-(Cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[[2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]-benzimidazol-7-karboxylát (I)

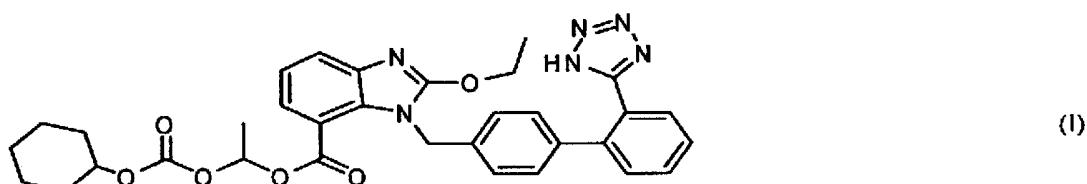
Postupem popsaným v příkladu 1 získaný odparek (1,5 g) byl rozpouštěn v malém množství 2-butanonu, dále byl přidán izooctan k dosažení hustého zákalu. Po zahřátí došlo k vytvoření čirého roztoku, který potom po ochlazení a naočkování krystalem získaným dle příkladu 1 poskytl 1,2 g (84 %) bílého krystalického produktu.

5

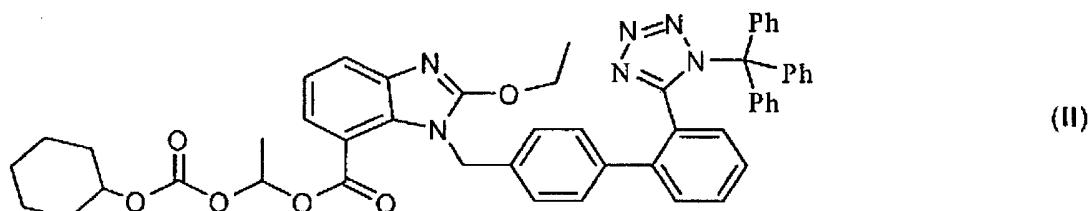
PATENTOVÉ NÁROKY

10

1. Způsob výroby 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(1*H*-tetrazol-5-yl)-bifenyl-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylátu vzorce I

- 15 2. **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že se 1-(cyklohexyloxykarbonyloxy)ethyl-2-ethoxy-1-[2'-(*N*-trifenylmethyl-1*H*-tetrazol-5-yl)bifenyl-4-yl]methyl]benzimidazol-7-karboxylát vzorce II

nechá reagovat v bezvodém methanolu.

- 20 2. Způsob podle nároku 1, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že se většina vzniklého methyltrityl-etheru odstraní filtrací po ochlazení zahuštěného methanolového roztoku, matečný loup se odpaří a produkt vzorce I vykristaluje z organického rozpouštědla.

- 25 3. Způsob podle nároku 2, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že se ke krystalizaci produktu vzorce I použije rozpouštědlo, ve kterém je produkt vzorce I dobře rozpustný.

- 30 4. Způsob podle nároku 3, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že je rozpouštědlo zvoleno z řady alkoholy C1 až C4, s výhodou methanol, ethanol nebo 2-propanol, halogenovaná rozpouštědla C1 až C2, s výhodou dichlormethan nebo chloroform, alifatické ketony C1 až C4, s výhodou aceton nebo 2-butanon, dialkylethery C1 až C4, s výhodou diizopropylether nebo methyl terc.-butylether, estery karboxylových kyselin C1 až C5 s alifatickými alkoholy C1 až C4, s výhodou methylacetát, ethylacetát nebo izopropyl acetát, nebo jejich směsi.

- 35 5. Způsob podle nároku 2, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že se ke krystalizaci produktu vzorce I použije rozpouštědlo, ve kterém je produkt vzorce I omezeně rozpustný.

6. Způsob podle nároku 5, **v y z n a č u j í c í s e t í m**, že je rozpouštědlo zvoleno z řady alifatické uhlovodíky C5 až C8 nebo cyklické uhlovodíky C5 až C12, s výhodou cyklohexan nebo jejich směsi.

40

7. Způsob podle nároku 6, vyznačující se tím, že se ke krystalizaci použije cyklohexan.
8. Způsob podle nároku 2, vyznačující se tím, že se pro krystalizaci použije směs rozpouštědel ve kterých je produkt vzorce I dobře rozpustný, s rozpouštědly, ve kterých je rozpustný omezeně.
9. Způsob podle nároku 8, vyznačující se tím, že se ke krystalizaci produktu vzorce I použije směs alifatického alkoholu C1 až C4 a C5 až C8 alifatických uhlovodíků nebo C5 až C12 cyklických uhlovodíků.
10. Způsob podle nároku 8, vyznačující se tím, že se ke krystalizaci použije směs C1 až C2 halogenovaného rozpouštědla a C5 až C8 alifatických uhlovodíků nebo C5 až C12 cyklických uhlovodíků.
11. Způsob podle nároku 8, vyznačující se tím, že se ke krystalizaci použije směs acetonu nebo 2-butanonu a C5 až C8 alifatických uhlovodíků nebo C5 až C12 cyklických uhlovodíků.
12. Způsob podle nároku 8, vyznačující se tím, že se ke krystalizaci použije směs esterů karboxylových kyselin C1 až C5 s alifatickými alkoholy C1 až C4 společně s C5 až C8 alifatickými uhlovodíky nebo C5 až C12 cyklickými uhlovodíky.
13. Způsob podle nároku 8, vyznačující se tím, že se ke krystalizaci použije směs hexanu s rozpouštědly vybranými z řady aceton, dichlormethan, 2-propanon nebo methyl *terc*-butylether.

30

Konec dokumentu
